

- ОРД у місцях позбавлення волі як засіб забезпечення режиму;

- ОРД як засіб протидії пенітенціарній злочинності.

Аналіз практики протидії злочинності в місцях позбавлення волі дає змогу дійти висновку про дворівневність такої системи як складової окремої теорії, а також виокремити організаційний і тактичний рівні.

Перш за все необхідно зазначити, що організація оперативно-розшукової протидії злочинності в місцях позбавлення волі вимагає виконання першочергового завдання з налагодження каналів систематичного отримання інформації щодо об'єктів оперативного інтересу. Саме тому, на нашу думку, першим структурним елементом організації оперативно-розшукової протидії злочинності в місцях позбавлення волі є оперативне обслуговування пенітенціарних установ. Дослідники наголошують, що оперативне обслуговування має чітко виражений управлінський характер, його оперативно-розшукове призначення полягає у створенні необхідних умов для ефективної організації роботи оперативних підрозділів із виявлення, запобігання та розкриття злочинів, віднесених до їхньої компетенції [3].

Зважаючи на функціональне призначення, а саме забезпечення систематичного надходження оперативно-розшукової інформації, оперативне обслуговування виступає підґрунтям для наступної складової організації оперативно-розшукової протидії злочинності в місцях позбавлення волі - інформаційно-аналітичної роботи оперативних підрозділів кримінально-виконавчих установ. Слід зауважити, що за сучасних умов якісно організована аналітична робота в місцях позбавлення волі дає змогу: оцінити оперативну обстановку в конкретній виправній установі; прогнозувати розвиток оперативної обстановки на короткостроковий та довготривалий періоди; коригувати розвиток оперативної обстановки; забезпечити оптимальне агентурно-оперативне перекриття установи виконання покарань; виявляти та усувати причини й умови, які сприяють учиненню злочинів в установах виконання покарань; виявляти засуджених, які імітують виправлення чи приховують свою негативну спрямованість; забезпечувати оптимальне розміщення засуджених у межах установи з метою мінімізації кримінальної активності.

Наступним елементом організації ОРД в місцях позбавлення волі є взаємодія оперативних підрозділів органів і установ виконання кримінальних покарань з іншими суб'єктами протидії злочинності. Аналітичне опрацювання відомчих нормативно-правових документів засвідчує: серцевина такої співпраці - тактична взаємодія щодо розкриття злочинів минулих років. Більше того, гуманізація кримінально-виконавчого законодавства та ускладнення соціально-економічної ситуації в державі актуалізують і інші форми співпраці між оперативними підрозділами, які ще не знайшли достатнього наукового обґрунтування та мають бути досліджені в межах окремої

теорії оперативно-розшукової протидії злочинності в місцях позбавлення волі, зокрема: 1) під час реалізації засудженими такого інституту, як тюремні відпустки, фактичну відповідальність та недопущення вчинення ними нових злочинів несуть оперативні підрозділи територіальних органів Національної поліції; 2) передача наявної оперативної інформації підрозділам установ виконання покарань після прибуття засудженим до виправної установи; 3) передача оперативної інформації територіальним підрозділам після звільнення засудженого, особливо якщо останній не став на шлях виправлення і планує продовжити свою злочинну діяльність на волі; 4) планування спільних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій у населених пунктах чи на територіях розташування виправних колоній.

Стосовно тактичного блоку ОРД у місцях позбавлення волі як складової предмета окремої теорії до його структури необхідно віднести тактичні особливості: 1) агентурно-оперативної роботи; 2) виявлення злочинів; 3) документування злочинної діяльності; 4) оперативного розроблення засуджених тощо.

Підсумовуючи викладене, необхідно зазначити, що сучасна теорія ОРД остаточно сформована в самостійну галузь наукового знання, а її розвиток відбувається за моделлю поступового формування окремих теорій. Виокремлення теорії оперативно-розшукової протидії злочинності в місцях позбавлення волі зумовлюється специфічними характеристиками предмета наукового пізнання, зокрема пенітенціарної злочинності, а також ОРД оперативних підрозділів УВП.

Література:

1. Белкин Р.С. Курс криминалистики: Уч. пос. для вузов. 3-е изд., доп. - М.: ЮНИТИДАНА, Закон и право, 2001. - 463 с.
2. Елинский В.И. Методология теории оперативно-розыскной деятельности (по материалам органов внутренних дел): автореферат дис... д-ра юрид. наук: 12.00.09. - М., 1999. - 40 с.
3. Киселев Н.И. Организация оперативного обслуживания органами внутренних дел объектов потребительского рынка на современном этапе // Проблемы российского законодательства. - 2014. - №6. - С. 201 - 205.
4. Образцов В.А. Криминалистика: парные категории. - М.: Юрлитинформ, 2007. - 296 с.
5. Тищенко В.В. Злочинна діяльність як об'єкт криміналістики // Актуальні проблеми держави і права. - Вип. 27. - 2006. - С. 139 - 145.

*Цехан Д.М.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри криміналістики НУ "Одеська
юридична академія"
Надійшла до редакції: 17.03.2017*

УДК 343.2

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВСТАНОВЛЕННЯ ОСІБ, ЯКІ ВЧИНИЛИ КОРИСЛИВО-НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗЛОЧИНИ

Семелюк Д. М.

У статті розглядаються окремі правові та організаційні проблеми розслідування корисливо-насильницьких злочинів та встановлення осіб, які їх вчинили. Наведені результати аналізу статистичних даних, що доводять низьку ефективність діяльності із розслідування ко-
© Д.М. Семелюк, 2017

рисливо-насильницьких злочинів в сучасних умовах, недоліки в організації роботи слідчих і оперативних працівників Національної поліції України. Сконцентрована увага на положеннях нормативно-правових актів, що стосуються роботи поліції зі встановлення осіб, які

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС**

вчинили корисливо-насильницькі злочини.

Ключові слова: кримінальне провадження, кримінальне правопорушення, слідчий, оперативний підрозділ, корисливо-насильницький злочин.

В статье рассматриваются отдельные правовые и организационные проблемы расследования корыстно-насильственных преступлений и установления лиц, которые их совершили. Приведены результаты анализа статистических данных, которые доказывают низкую эффективность деятельности по расследованию корыстно-насильственных преступлений в современных условиях, недостатки в организации работы следователей и оперативных работников Национальной полиции Украины. Сконцентрировано внимание на положениях нормативно-правовых актов, касающихся работы полиции по установлению лиц, совершивших корыстно-насильственные преступления.

Ключевые слова: уголовное производство, уголовное правонарушение, следователь, оперативное подразделение, корыстно-насильственные преступления.

The article deals with the legal and organizational problems of the investigation of mercenary and violent crimes and establish of persons who committed them. The results of the statistical analysis demonstrate a low efficiency of investigation of mercenary and violent criminal offenses in modern conditions, shortcomings in the organization of the work of the National Police of Ukraine. It focuses on the provisions of legal acts, as well as recent changes in the legislation of Ukraine, that relating to the police operation on the establish perpetrators of mercenary and violent crimes.

Key words: criminal proceeding, crime, the investigator, the operative unit, mercenary-violent crimes.

Своєчасне встановлення особи, яка вчинила корисливо-насильницький злочин, вжиття невідкладних заходів щодо її затримання та доставляння до органу досудового розслідування є надважливим завданням, що стало предметом ґрунтовного вивчення як у теорії криміналістики, так і в теорії ОРД. Актуальність проблеми встановлення особи, яка вчинила корисливо-насильницький злочин, не викликає заперечення, оскільки суспільство і окремих громадян завжди хвилювало питання щодо викриття й покарання осіб, які вчинили розбої, грабежі, убивства з корисливих мотивів, здійснювали напади на громадян у складі банди і т. ін. За сучасних умов складних соціально-економічних перетворень, що сьогодні спостерігаємо в Україні, стан та динаміка вчинення корисливо-насильницьких злочинів змінюється в сторону збільшення, що значно загострює проблему протидії таким злочинам із боку оперативних та слідчих апаратів Національної поліції України.

Різномісним проблемам встановлення осіб, які вчинили злочини, присвятили свої наукові праці відомі дослідники в галузі криміналістики та ОРД, зокрема К. В. Антонов, Л. І. Аркуша, В. П. Бахін, В. Д. Берназ, М. П. Водько, А. Ф. Волобуєв, І. О. Воронов, В. І. Галаган, Е. О. Дідоренко, О. Ф. Долженков, В. П. Захаров, А. В. Іщенко, Н. С. Карпов, І. П. Козаченко, О. І. Козаченко, Я. Ю. Кондратьєв, В. К. Лисиченко, Д. Й. Никифорчук, Ю. Ю. Орлов, В. Л. Ортинський, О. О. Подобний, М. А. Погорецький, М. Б. Саакян, М. В. Салтевський, О. П. Снігерьев, В. Є. Тарасенко, Р. В. Тарасенко, В. В. Тіщенко, К. О. Чаплинський, В. В. Шендрік, В. Ю. Шепітько та ін. Разом із тим, зазначимо відсут-

ність наукових досліджень, присвячених проблемам встановлення осіб, які вчинили корисливо-насильницькі злочини, в умовах чинного законодавства України та сучасного стану правоохоронної діяльності.

Метою статті є дослідження сучасного стану розслідування корисливо-насильницьких злочинів та встановлення осіб, які їх учинили.

Проблемність питання встановлення особи, яка вчинила злочин, найкраще демонструють статистичні показники. Спробуємо розрахувати відсоткове співвідношення кількості окремих кримінальних правопорушень, по яких особам вручено повідомлення про підозру (пред'явлено обвинувачення), до загальної кількості облікованих кримінальних правопорушень у відповідному звітному періоді. Зупинимось на прикладі грабежів та розбоїв, які складають основний масив корисливо-насильницької злочинності.

Так в Україні у 2011 р. було обліковано 22 966 грабежів, з них по 11 694 фактах особам вручено повідомлення про підозру, у 2012 р. ці показники становили відповідно 19 712 і 10 235, у 2013 р. - 22 678 і 9 306, у 2014 р. - 20 525 і 7 632, у 2015 р. - 22 077 і 7 165, у 2016 р. - 27 177 і 6 694. Отже, відсоток грабежів, по яких особам вручено повідомлення про підозру, склав: у 2011 р. - 51 %; у 2012 р. - 52 %; у 2013 р. - 41 %; у 2014 р. - 37 %; у 2015 р. - 32 %; у 2016 р. - 25 %. Аналогічний показник щодо розбоїв, по яких особам вручено повідомлення про підозру, склав: у 2011 р. - 76 %; у 2012 р. - 75 %; у 2013 р. - 69 % у 2014 р. - 47 %; у 2015 р. - 52 %; у 2016 р. - 48 %. Варто зазначити різке зростання по Україні кількості вчинених злочинів в останні роки при тому, що в офіційній статистиці з 2014 р. не враховуються дані про обліковані злочини в густонаселених окремих районах Луганської і Донецької областей та Автономній Республіці Крим.

Як бачимо, рівень розкриття корисливо-насильницьких злочинів щороку стрімко зменшується, що, на нашу думку, зумовлено процесами реформування органів та підрозділів Національної поліції, суттєвим зменшенням кадрового потенціалу органів досудового розслідування та оперативних апаратів, відтоком досвідчених працівників поліції, а також неналежним рівнем нормативно-правового регулювання розслідування корисливо-насильницьких злочинів. Окрім цього, маємо звернути увагу на наявні недоліки в організації розслідування злочинів.

Зокрема, в організаційному плані на сьогодні складно визначити, хто саме є центральним суб'єктом, відповідальним за своєчасне вжиття заходів з встановлення осіб, причетних до вчинення злочинів, на початковому етапі розслідування. Кримінальний процесуальний кодекс України (далі - КПК) безпосередньо не визначає суб'єкта, відповідального за виконання зазначеного завдання, на відміну від КПК 1960 р., який покладав на органи дізнання обов'язок установлювати осіб, які вчинили злочин (ст.ст. 103, 104). Проте відповідно до ст. 92 чинного КПК обов'язок доказування тих обставин, що передбачені ст. 91 КПК, покладається на слідчого, прокурора. Структурно-логічно встановлення осіб, причетних до вчинення злочинів, охоплюється переліком обставин, що підлягають доказуванню в кримінальному провадженні.

Згідно з п. 2.5 Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень [7] встановлення осіб, причетних до вчинення кримінального

Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення

правопорушення, є завданням слідчо-оперативної групи, яка направляє на місце події у складі слідчого, оперативного працівника та спеціаліста-криміналіста. Зазначена інструкція визначає саме організаційні засади початкового етапу розслідування при надходженні заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них.

Виходячи зі змісту Інструкції про організацію оперативно-розшукової діяльності та негласної роботи оперативними підрозділами Національної поліції України, установлення осіб, причетних до вчинення злочинів, є завданням оперативних підрозділів. Сьогодні на відомчому рівні МВС відповідною інструкцією визначено алгоритм провадження за справами оперативного супроводження кримінального провадження, що заводяться в обов'язковому порядку за особливо тяжкими злочинами, а також за окремими тяжкими злочинами, якщо причетні до їх учинення особи не встановлені. Як свідчить сучасний досвід роботи поліції, на початковому етапі розслідування корисливо-насильницьких злочинів до проведення пошукових заходів залучаються працівники карного розшуку, які діють на підставі ст. 41 КПК та не входять до складу відповідної слідчо-оперативної групи.

Виходить, що обов'язок з установлення осіб, причетних до вчинення корисливо-насильницьких злочинів, головним чином лежить на слідчому та оперативному працівниках, які входять до складу слідчо-оперативної групи та після одержання заяви чи повідомлення про злочин виїжджають на місце події, на працівниках оперативного підрозділу, що здійснює оперативне супроводження кримінального провадження, а також на слідчому, який отримує відповідні матеріали кримінального провадження від керівника органу досудового розслідування.

Зауважимо, що за сучасних умов слідчі та оперативні працівники, не маючи єдиного підпорядкування, здебільшого не зацікавлені працювати як єдина команда. Відповідно ефективність діяльності з установлення осіб, причетних до вчинення корисливо-насильницьких злочинів, значно зменшується. Доречно із цього приводу навести думку представників Консультативної місії Європейського Союзу в Україні, які 31 березня 2017 р. оголосили про пілотний проект із кримінальних розслідувань на базі Бориспільського відділу поліції та висловилися про доцільність об'єднання функцій оперативників та слідчих під єдине підпорядкування з метою спрощення роботи поліції та підвищення ефективності розкриття злочинів [2]. На думку представників указаної місії, яку ми підтримуємо, за збір доказів під час розслідування кримінальних справ наразі в Національній поліції відповідають оперативники, які працюють на місці вчинення злочину, та слідчі, які ведуть розслідування, формують справу, перетворюючи оперативні дані на доказову базу. "Стандартна практика в країнах ЄС - один слідчий, що поєднує функції оперативника та слідчого. Проте в Україні оперативники та слідчі не рідко працюють під різним підпорядкуванням. Як наслідок, через брак координації та комунікацій між ними страждає ефективність проведення розслідувань. Незавершені кримінальні справи, марнотратність ресурсів та збільшення бюрократії — це не може не дратувати громадськість" [2].

Зазначена вище думка є доволі слушною, особливо, якщо подивитися на історичну ретроспективу діяльності з розслідування злочинів. Так, аналізуючи положення класики криміналістичної літератури [1, с. 22-27, 28-30, 160-161, 165], нескладно зауважити, що на початку ХХ ст.

був відсутній поділ працівників поліції на оперативників і слідчих, а питання встановлення особи, яка вчинила злочин, нерозривно охоплювали комплекс заходів гласного і негласного характеру: проведення огляду, обшуку, проведення негласного зовнішнього спостереження, розвідувального опитування, використання можливостей негласних працівників, проведення засідок тощо.

На сьогодні в теорії також відсутня уніфікована точка зору щодо основного суб'єкта, який відповідає за вжиття невідкладних заходів з установлення особи, яка вчинила корисливо-насильницький злочин. Так аналітичний огляд криміналістичних видань [3, с. 355-356; 5, с. 494-498; 4, с. 480-481 та ін.] дозволяє стверджувати, що таким суб'єктом є слідчий. Криміналістичні рекомендації скеровують слідчого на початковому етапі розслідування до висування та перевірки версій про осіб, які могли вчинити злочин, а також до якомога більш ефективного використання можливостей суб'єктів ОРД й проведення пошукових заходів. У свою чергу, у теорії ОРД [6, с. 252-253] завдання з установлення особи, яка вчинила злочин, віднесено до компетенції оперативних підрозділів, які із цією метою висувають та відпрацьовують вже оперативно-розшукові версії, залучаючи специфічні оперативно-розшукові сили та засоби.

У межах нашої роботи доцільно звернути увагу на спільну природу дій та заходів, що вживаються слідчим і працівником оперативного підрозділу з метою встановлення особи, яка вчинила корисливо-насильницький злочин. Після одержання заяви або повідомлення про вчинення корисливо-насильницького злочину (розбій, грабїж тощо) слідчий та працівник оперативного підрозділу у складі слідчо-оперативної групи вирушають на місце події та невідкладно збирають попередні відомості щодо обставин учиненого кримінального правопорушення, зокрема відомості про осіб, які причетні до його вчинення, про ознаки майна, яким вони незаконно заволоділи. Попередні відомості щодо обставин учиненого кримінального правопорушення, як правило, отримують під час: попереднього опитування свідків, у т.ч. очевидців події, працівників патрульної поліції, дільничних інспекторів поліції та інших осіб, які перебувають на місці події; попереднього опитування потерпілих; огляду місцевості, приміщення, речей та документів, трупа; одержання допомоги від спеціаліста, який залучається до проведення першочергових слідчих дій.

Важливе значення має спосіб учинення корисливо-насильницьких злочинів, що пов'язаний із застосуванням до потерпілого певної послідовності рухів, прийомів, фізично-мускульних зусиль підозрюваного, застосуванням зброя учинення злочину (холодної, вогнепальної зброї тощо), що значним чином впливає на слідову картину злочину та перспективу викриття підозрюваних. Учinenня значної частини корисливо-насильницьких злочинів в умовах очевидності сприяє утворенню ідеальних слідів (у пам'яті потерпілих, свідків), а факти заволодіння чужим майном зумовлюють доцільність його виявлення і вилучення за відповідними ознаками.

На початковому етапі розслідування попередньо вивчається обстановка на місці події та проводиться огляд. Під час огляду залежно від способу проникнення до місця зберігання майна або вчинення нападу доцільно ретельно виявляти, фіксувати та вилучати сліди вчинення злочину, а також з'ясувати відомості щодо зовнішності підозрюваного, його навичок, способів дії. У ході огляду необхідно оглядати місця, пов'язані з під-

готовкою і приховуванням злочину, адже напади нерідко вчиняють раптово з певного укриття, де очікують на появу потерпілого. Таке місце може бути як поблизу від місця нападу, так і вдалині, тобто розширюється зона огляду, обстежуються підвали, горища, сходи тощо. Крім слідів підготовки до вчинення нападу, там можна виявити залишені злочинцем речі, недопалки, тобто “сліди очікування” перед нападом. Наявність на місці події слідів крові, боротьби, слідів від опору з боку потерпілого, у т.ч. із застосуванням вогнепальної або холодної зброї, дає можливість припустити (висунути слідчу версію) про наявність на тілі та одязі підозрюваних слідів від фізичних поранень. У такому разі при проведенні пошукових заходів доцільно здійснювати перевірку медичних закладів і аптек, що розташовані поблизу місця події, а також окремих осіб, які надають (можуть надавати) медичні послуги.

У процесі збору попередніх відомостей варто зосередитися на складанні суб'єктивного портрету підозрюваного в разі, коли свідки або потерпілі запам'ятали риси його зовнішності. Можливий варіант надання свідкам і потерпілим фотоальбомів осіб, які становлять оперативний інтерес та перебувають на обліку в поліції. У подальшому здійснюється орієнтування працівників поліції, залучених до розслідування злочину, щодо ознак зовнішності підозрюваних та ознак майна, яким вони незаконно заволоділи.

Після одержання попередніх відомостей щодо обставин учиненого злочину потребують відпрацювання слідчі версії щодо особи, яка вчинила корисливо-насильницький злочин. Структурно пошукові дії в межах висунутих версій проводяться за такими основними напрямками:

- за ознаками зовнішності підозрюваних, зафіксованих у пам'яті свідків, потерпілих, на записках із камер відеоспостереження, відеореєстраторів автомобілів чи інших пристроїв, що зафіксували підозрюваних під час підготовки поряд із місцем учинення злочину, під час очікування потерпілого, на маршруті відходу з місця вчинення злочину і т. ін.;

- за слідами, залишеними на тілі та одязі підозрюваних (за пораненнями від збройного спротиву, за запаховими слідами та ін.);

- за ознаками майна, яким незаконно заволоділи підозрювані;

- за слідами та предметами, залишеними на місці події, у т.ч. слідами вогнепальної зброї і боєприпасів;

- за способом учинення злочину (якщо кримінальний почерк серії злочинів співпадає);

- за телекомунікаційними слідами (від мобільних терміналів цифрового стільникового зв'язку та ін.).

У межах зазначених напрямів залежно від обстановки та конкретної тактичної ситуації переважно проводяться такі дії: опитування громадян, у т.ч. із приховуванням власної належності до органів та підрозділів Національної поліції; спілкування розвідувального характеру з особами, які систематично вчиняють протиправні дії та (або) мають зв'язки серед осіб, причетних до вчинення злочинів, скупників викраденого, працівників ломбардів, комісійних магазинів, ринків; установлення довірчих взаємин з окремими особами для одержання відомостей щодо осіб, які могли вчинити корисливо-насильницькі злочини, та майна, яким вони незаконно заволоділи; зовнішній огляд, у т.ч. прихований, окремих ділянок місцевості, приміщень, речей та документів, а також майна, що за ознаками збігається з викраденим; відвідування жилих

та інших приміщень за згодою їхніх власників або мешканців для з'ясування обставин учиненого кримінального правопорушення; приховане розпізнавання окремих осіб за зовнішніми ознаками і прикметами; зовнішнє спостереження за окремими особами та місцями, де очікується поява осіб, які перевіряються; збір установчих, біометричних та інших даних щодо осіб, які перевіряються на причетність до вчинення злочинів, тощо.

По суті працівники відповідного оперативного підрозділу або слідчий можуть здійснювати будь-які пошукові заходи, передбачені чинним законодавством. Якщо пошукові заходи приносять результат, працівниками відповідного оперативного підрозділу спільно зі слідчим вживаються заходи щодо затримання (фізичного захоплення) осіб, які вчинили корисливо-насильницький злочин, виявлення і вилучення майна, яким вони незаконно заволоділи, процесуального закріплення матеріальних джерел криміналістично значимої інформації, що планується використати як речові докази.

Висновок. Сучасний стан діяльності органів та підрозділів Національної поліції України з установлення осіб, які вчинили корисливо-насильницькі злочини, є незадовільним з огляду на дані офіційної статистики та наявні організаційні проблеми початкового етапу розслідування зазначеної категорії кримінальних проваджень. Чинний КПК України, на відміну від КПК 1960 р., не визначає суб'єкта, відповідального за вжиття заходів з установлення осіб, причетних до вчинення злочинів. Тож аналіз чинного законодавства дозволяє визначити, що цей обов'язок покладений на: слідчих і оперативних працівників, які входять до складу слідчо-оперативної групи та виїжджають на місце події після одержання заяви чи повідомлення про злочин; на працівників оперативного підрозділу, що здійснює оперативне супроводження кримінального провадження; на слідчого, який отримує відповідні матеріали кримінального провадження від керівника органу досудового розслідування.

Спільність виділених вище дій та заходів, що мають уживатися з метою встановлення осіб, які вчинили корисливо-насильницькі злочини, дозволяє звернути увагу на невиправдане розмежування у компетенції на оперативних та слідчих працівників, що має місце сьогодні в органах та підрозділах Національної поліції. Передусім доцільно об'єднати оперативні та слідчі апарати під єдине підпорядкування, а також запровадити єдині посади працівників органів досудового розслідування, які виконуватимуть функції як слідчого, так і оперативного працівника. Такий підхід надасть можливість, по-перше, суттєво зменшити навантаження, що лягає на працівників органів досудового розслідування, по-друге, чітко визначити суб'єкта, відповідального за вжиття заходів щодо встановлення осіб, які вчинили злочини, по-третє, зменшити рівень бюрократії, що має місце внаслідок надання слідчими численних доручень до оперативних підрозділів, по-четверте, скоординувати роботу із досудового розслідування кримінальних правопорушень під єдиним керівництвом.

Література

1. Вейнгарт А. Уголовная тактика [Текст] : руководство к расследованию преступлений / д-р Альберт Вейнгарт / Перевод с немецкого, под редакцией и с примечаниями В. И. Лебедева. - СПб. : Изд. Вестника полиции, 1912. - 270 с.

2. КМЄС передала обладнання вартістю понад 1 мільйон грн. слідчим Бориспільського відділу поліції [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Консультативної місії Європейського Союзу (КМЄС) в Україні / 31 березня 2017 року. - Режим доступу : http://www.euam-ukraine.eu/ua/public_information/news/1433.

3. Криміналістика [Текст] : підручник / Кол. авт. : В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін. / За ред. проф. В. Ю. Шепітька. - 4-е вид., перероб. і доп. - Х. : Право, 2008. - 464 с.

4. Криміналістика [Текст] : підручник / [В. Д. Берназ В. В. Бірюков, А. Ф. Волобуєв] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : ХНУВС, 2011. - 665 с.

5. Криміналістика [Текст] : підручник / В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, А. В. Іщенко, О. О. Алексєєв. - К. : Центр учбової літератури, 2015. - 544 с.

6. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ : Загальна частина [Текст] : підручник / [Авт. кол. : Е. О. Дідоренко, І. П. Козаченко, Я. Ю. Кондратьєв, В. П. Пилипчук, В. Л. Регульський] / Під заг. ред. Л. В. Бородича. - Луганськ : РВВ ЛІВС, 1999. - Т. 1. - 390 с.

7. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень [Електронний ресурс] : наказ МВС України № 700 від 14 серпня 2012 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>. - Назва з екрану.

*Семелюк Д. М.,
т.в.о. начальника сектору кримінальної поліції
Кам'янець-Подільського районного відділення поліції
Кам'янець-Подільського відділу поліції ГУНП
в Хмельницькій області
Надійшла до редакції: 26.03.2017*